

Аналитичари и банкари прогнозирају кретање евра и цена у овој години. За годину дана домаћа валута у односу на евро слабија 10 динара

Од новогодишњих до божићних празника евро је ослабио за готово динар, тако да је поново на нивоу који прелази 106 динара. Економисти сматрају да ће до године курс бити стабилан, јер следи продаја Телекома, а цела година ће бити предизборна. Али, нико од њих није спреман да лицитира колико ће да износи та “стабилност”, односно колико ће динар да ослаби. Банкари очекују да ће достићи 115 динара. Слабљење домаће валуте, како кажу аналитичари Рајфајзен банке, у односу на евро је посебно проблематично за привреду и грађане, услед монополистичких положаја у многим индустријама, а нарочито у производњи и продаји прехранбених производа и чињеници да је економија високо евроизирана. Спирала слабљења динара и раста цена, иницирана половином 2010. године, резултирала је растом потрошачких цена од 11,5 одсто на годину, у децембру 2010. године, док је девизни курс ослабио у току године за 10,5 одсто.

- Да би се конкурентност привреде очувала, развој девизног курса би морао да прати инфлаторна кретања, односно динар би морао да се помера за износ разлике у инфлацији у Србији и еврозони, тако да су очекивања да у наредној години курс евра у односу на динар неће прећи границу од 115 - кажу аналитичари Рајфајзен банке. - У наредној години истиче аранжман са ММФ док почињу предизборне кампање за редовне парламентарне изборе који ће се одржати у 2012. години. Највећи изазов са којима се суочава влада у наредној години је свакако поштовање нових фискалних правила која ће ступити на снагу од јануара, док ће главни изазов креатора монетарне политике бити враћање инфлације у коридор постављен за наредну годину.

- Раније официјелни став централне банке да курс не сме да нарушава конкурентност домаће привреде заборавиће се у наредних 15 месеци. НБС ће добити додатну “муницију” од продаје “Телекома”, за одбрану курса - каже Горан Николић, економиста.

Отпис кредита

Највећи изазов за банке, према речима Оливера Регла, председника ИО Рајфајзен банке, биће како ускладити притисак на приходе, с једне стране, и растуће трошкове, с друге стране. Овде, пре свега, мислим на резервисања и отпис проблематичних кредита, који ће и у 2011. бити водећи проблем сектора.

- Очекујем да ће током следећих пет година значајан број мањих банака променити власничку структуру - истиче Регл.

Упоредивање

4. јануара 2010. године евро вредео 95,98 динара

4. јануара 2011. године евро вредео 106,01 динара

РТС: Економска очекивања у 2011. години

Кад је реч о економији, проблеми и у 2011. години остају исти, али уз одговорну економску политику може бити боље, сматрају економисти. Иако изгледају као економски, изазови у 2011. су у ствари чисто политички, сматрају поједини аналитичари.

У протеклих 12 месеци инфлација је премашила сва очекивања и после трогодишње паузе поново забележила двоцифрени раст - чак 11,5 одсто.

За евро је потребно готово десет динара више него прошлог децембра, а без посла је бар петина радно способних суграђана.

И у новој години проблеми остају исти али уз одговорну економску политику може бити боље, оцењују стручњаци и додају да сваки дан одлагања значи изгубљена три дана у

будућности.

Оптерећени са 65 различитих такси, пореза и доприноса, притиснути високим каматама и дуговима, док половина економије послује мимо закона, привредници су писали и Деда Мразу не би ли скренули пажњу на нагомилане проблеме.

"Изазови су исти - смањење тражње и куповне моћи и даље ће сиромашити пословање. Други велики изазов биће радикално отпуштање радника и трећи велика неликвидност предузећа која дугују између себе и држави", каже Милан Кнежевић из Асоцијације малих и средњих предузећа.

О степену поверења малих и средњих предузећа у оно што се обећава говори и Кнежевићева изјава да је и Деда Мраз обавештен о проблемима.

"Критично место јесте буџет и дефицит, који је смањен на четири одсто бруто домаћег производа. Изазов јесте да је доношење буџета било тешко, што указује да постоји објективна опасност да се он можда не испоштује", каже економиста Павле Петровић, истаквши да ће у 2011. паре од приватизације значити притисак да се повећа јавна потрошња.

Петровић сматра да би повећање јавног дуга било лоше што би повећало потрошњу, а инфлација не би била обуздана.

"Постоје објективне основе да се инфлација, која је висока, спусти на разуман ниво, око пет до шест одсто, да се смањи дефицит и да се цео искористи за инфраструктуру и инвестиције", каже Павле Петровић.

У том случају, каже Петровић, може се очекивати три одсто привредног раста, наводећи да средином године можемо да достигнемо 2008. годину.

"Кључни изазов биће да се инфлација сведе на три до шест одсто, затим да се привуку инвестиције, домаће или стране, и да се новац од 'Телекома' не потроши на кампању. Иако изгледају као економски изазови су у ствари чисто политички", каже Биљана Степановић, економски аналитичар.

Степановићева наводи да ако се слуша сопствено искуство и разум вероватноћа да се позитивно одговори на те изазове је мала, без обзира на изјаве представника власти који на све гледају са извесношћу.

Сви се слажу да држава мора да штеди, а ако се задужује да то буде искључиво за инфраструктуру. Морају се поправити услови пословања, само што за то није довољно 12 месеци.

(Новости, РТС)